

СПОМЕНИК

ПУТЕВИМА

Извештавамо наше читаоце у Новом Пазару да је рукопис наших стихова који им је био послат, вратила новопазарска пошта без икаквог објашњења. Ми им те стихове шаљемо данас још једном, а постараћемо се да испитамо због чега се овако поступа са нашом емоцијом, јер нам се читаоци из многих места жале да песме ове тешко а понекад и никако не разумеју. Да ли је то глупост наша или њихова, или уобичајена неуредност поште!

У ствари расписан је конкурс за најуспелије пројекте према којима ће се подићи многобројни споменици: Споменик Ослобођења ослободиоцима; Косовски храм козовским јунацима; споменик Освете; споменик Непознатој војници и један изгинулим у Албанији; и један рукописима изгубљеним у Русији; и измрцвареним поповима; споменик Захвалности Великој Краљу; споменик Гордости Великој Војсковођи (али ко је тај војсковођа? Да ли Путник или Мишић? Ја гласам за путника; просто гласам за путника и гласам за пијаницу). Дакле ово нека је пројекат

За великога Пијаницу
 Он је имао визије беспримерне
 Унутрашње
 Слинио је тако често
 Сањао о неисцрпним бунарима пуним вина.
 Дакле не заборавимо:
 Извесно један споменик пијаници
 А путнику такође
 Јер увиде да ће му дух запустети
 Пође у лов на видике по свету
 Шта мислите о споменику Путевима
 Једном младом часопису? Очаран сам.

Тамница за скретничаре, тамница за шефове станица, тамница за законе против алкохола и за уредбе против скитње и скитница. Љубав за манастире и за крчме, љубавнике, љубавнице, љубав за крчмарице Јање, љубав за Арнауте.

Био сам тамо кад после дугачког говора дигосе застор. О лепоте! Чега ? Дигосе застор са споменика. Сви смо гледали са нестрпљењем. Кад: па шта? Зар то! Ох Боже, милостиви! Смилуј нам се пречиста; Македонија ме је убила својом великом чулношћу и професори својом великом логиком! Своје сам ноге и руке поклонили анатомским лабораторијумима; оста ми само труп и глава, и једна смешна мисао: Отаџбина је ово

Јурњава! Такви су били узвици масе. Дакле дигоше застор. На великој мермерној коцки *само једна ваза ђуна свежеја цвећа* и натпис:

ОВАЈ СПОМЕНИК ЗА ПИЛОТЕ ШТО ОДОШЕ
У АВИЈАТИКУ И ИЗГИБОШЕ ИЗ ХЕРОЈСТВА
ИЗ ДОСАДЕ И ИЗ НАВИКЕ СЛАВА ИМ

Слава. А где је тај млади архитекта што подиже ремек-дело споменик? Нестао? Не! Кажу умро је над самим пројектом од једне бомбе, крвљу га је покапао: његов ученик тек га је довршио. Његовог ученика да изгрлимо братски; он је једини што га је видео и он ће нам дати последњу његову реч.

Тако решисмо проблем споменика
И довољно монументално
И довољно кратковеко
Да не спутава будуће генерације.

Морнари што дремаху
на безброј жалова

Морнари што су нарочита врста
Путника

Као дивну воћку из вртова
Узбраше Христа са крста
Тог дивног стабла у врту Епикура

Нека врста зелено сура
Са белим пругама

Ах пругама неким одлазе возови

Звери, љубим те на твоја уста крвава, на зубе бело-чисте и оштре, на језик из ког гној и јед цури фосфорним пламеном, лепљиво припијам свој: а и он је звер и гној. Звер, разум гризућа бесно, звер љубав, звер ноге неопране, звер смрад пушећа, звер сатански прљава и вашљива брада калуђера. Сељанка из блата плаче: Спаси ме спаси, слатки брацо мој! али и њен глас медни сикће као у змије. Кочијаш зубима на кајише кида кожу вранцима. Звер црвени и режећи уд мушкарца; трбух жене читав ускомешали зверињак. Звер мост и звер друм, што растрза жудње; звер простор и звер вечност.

Љубим те на уста твоја зажарена. Као у углевље замачем ти међ дојке руку своју. Љубим те самошћу својом курјачком.

Онај други пројектовао *Сјоменик у Покрећу* на колима упрегнутим воловским што одлазе. На постаменту сеновитом извајао је Победу у снегу. Беше беље од иједног мермера и хладније још. *Чим сунце и њролеће дође сјоменик ће се ошћији сам и ошћији њољанама у жубору евокација*. Тако и треба, поштована руљо; да се на Сунцу сви споме-

ници отопе, а не да гранитно пркосе зубу времена; и да су непомични. Нека их младеж само једном види; два пут? то је већ одвише !

Морнари дођоше загрљени

У загрљају скорелих љубавница
Чији су трбуси

Попуцали под бичевима ветрова
Тако подлаци па ипак ево застиђени
Жуто црном пљувачком ишпартана им лица
Од никотина, бибера и олова

Они жуде шуму

Ах, у чудном шуму губе се бродови.
Генијални беспримерни споменик Козмосу.
Где је блистави што га је створио?
Није ли Господ сам!
Није ли то закон Њутнов или Ајнштајнов!
Више се не сећам. Расејан. То

Велика глумица (не мимискиња но велика Лепотица) дошла је сасвим гола, са звездама од златне хартије у коси: представљаше црномањаста свод Ноћи. И заузео позу Огледања (држала је огледало у руци) пред лежећим Младићем; његова неукротљива чврста мушкост тад била је горди стуб Вечности: водоскок пред Звездама. Тај је споменик: Споменик Обновљања и Препорађања, Будућих Генерација, Плодности.

Два аутомобила на великом булевару сјурише се један на другом, и размрскаше. То је Споменик Катастрофа и Споменик Пустоловина Узвишена.

На дну океана, две крстарице спутивши мине у очи рата, положен је темељ Споменику Звери Простора и Заноса. Један аероплан лебдећи изнад њих обележавао је висину његову; и још, то беше само за први спрат, највиши ће се пети до унутрашњости неба. Један дуги и захуктали воз односио је пламени пољубац пространим шумама а на високој санти што је пловила морски пас заспали био је Споменик Експедиције *увек на север, на север увек до у смрћину вечности*.

Нек живи сад плагијат! Он плагира велику мисао Свемира; украо је слику једног острва па је стрпао у овај стих. Моја мати је украла ситни смех од мог оца: моја судбина тад би решена на основу плагијата по слици божијој. Тако решавају и проблем својине они чије нећете никада сазнати име, јер још на крштењу беше анонимно, само закачено као чиодом за њин најсавршенији плагијат: *ЛИРИКЕ*

Да, лирике
Наш Христ сад у врту
Округао и црн од махаговине

– Мушки му знак допире до колена –
Са очима белим: то је Црнац на рту,
Кога је крстила због истине
Љубави цела васиона.
Пије и пије, ах пије са морнарима
Сам шпиритус и милујући све жене
Под дрвима прича о крвавим жаловима.

Сањате ли ви о љубавницама моји пријатељи
У вртовима?